

سوالات درس نهم: استدلال (ترکیب قانون منقضیات)

۲۳۸. تفکر برای پاسخ به دو دسته سوال است، آنها و است.

- الف) تعریف و استدلال ب) هیستی؟ و پرابی ج) استدلال و پرابی د) گزینه الف و ب
۲۳۹. استدلال را تعریف کنید.

۲۴۰. کدامیک از گزینه های زیر، ماهیت استدلال را می سازد.

- الف) مقدماتی که تحت قوانینی برای رسیدن به نتیجه سازماندهی شده اند
- ب) دانش پدید به دست آمده ج) دانش های پذیرفته شده قبلی د) گزینه الف و ج
۲۴۱. انواع استدلال را نام ببرید و هر کدام را با ذکر مثال توضیح دهید.

۲۴۲. کدام گزینه درباره «استقرای ناقص» صحیح می باشد؟

- الف) نتیجه اش، منطقاً یقین بخش نمی باشد. ب) فقط درباره موارد بررسی شده حکم صادر می کند.
- ج) نتیجه اش یک حکم جزئی است. د) نتیجه اش چیزی فراتر از مقدمات بیان نمی دارد.

۲۴۳. آن استدلالی که صرفاً به دلیل تشابهی که میان دو موضوع وجود دارد و حکم یکی را به دیگری نسبت می دهیم، است.

- الف) قیاس ب) استقرا ج) تمثیل د) گزینه الف و ب
۲۴۴. تمثیل در چه مواردی کاربرد بیشتری دارد؟

الف) شعر، مآوره، ادبیات و آموزش ب) آموزش و شعر ج) ادبیات و آموزش د) مآوره و شعر

۲۴۵. سرایت دادن حکم یک موضوع به موضوع دیگر، به دلیل مشابهت آن دو با یکدیگر گویند.

- الف) قیاس ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام
۲۴۶. استدلالی که در آن ذهن انسان از جزئی به کلی سیر می کند چه نام دارد؟

- الف) قیاس ب) استقرا ج) تمثیل د) برهان
۲۴۷. کدام گزینه درباره «استقرای ناقص» صحیح می باشد؟

الف) نتیجه اش، منطقاً یقین بخش نمی باشد. ب) فقط درباره موارد بررسی شده حکم صادر می کند.

ج) نتیجه اش یک حکم جزئی است. د) نتیجه اش چیزی فراتر از مقدمات بیان نمی دارد.

۲۴۸. آن استدلال که از بررسی چند مورد جزئی، و صدور حکم کلی از آن، نامیده می شود.

- الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام
۲۴۹. کاربرد استقرا ناقص در چه مواردی است؟

الف) موضوعات مبرور و کوچک ب) ریاضیات ج) علوم تجربی د) ریاضیات و علوم تجربی

۲۵۰. انواع استقرا را نام ببرید و با ذکر یک مثال توضیح دهید.

۲۵۱. نتیجه ی قیاس

الف) با فرض درستی مقدمات، از ضرورت منطقی برخوردار است. ب) کلی تر از مقدمات است.

ج) همماً صادق می باشد، حتی اگر مقدمات کاذب باشند. د) چیز پدید فراتر از محتوای مقدمات بیان می دارد.

۲۵۲. کاربرد استقرا تام در چه مواردی است؟

الف) موضوعات مبرور و کوچک ب) ریاضیات ج) علوم تجربی د) مفاوره و شعر

۲۵۳. اگر معلّمی در کلاس از همه دانش آموزان بپرسد که تمرینات را حل کرده اند یا خیر و همه دانش آموزان اعلام کنند که تمرینات خود را حل کرده اند و معلم نتیجه بگیرد که همه دانش آموزان تمرینات را حل کرده اند، از چه استدلالی استفاده شده است؟

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۵۴. مبنای اعتماد به علوم تجربی کدام استدلال است؟

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۵۵. دانشمندان چگونه به استقرا ناقص اطمینان می کنند و آن را مبنای کار خود قرار می دهند؟

الف) به فاظر رابطه ی علی و معلولی ب) به دلیل رابطه ی مشابهت

ج) به فاظر وجود رابطه ی مفنی د) به فاظر وجود مقدمات

۲۵۶. استدلالی که ذهن از کلی به جزئی می رسد، همان است.

الف) استقرا ب) استقرا تام ج) تمثیل د) قیاس

۲۵۷. استدلالی که مرکب از حداقل دو قضیه که با دانستن آن قطعاً قضیه ی دیگری به نام نتیجه بدست آید.

الف) استقرا ب) قیاس ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۵۸. بهترین شکل استدلال و تنها راه رسیدن به یقین کدام است؟

الف) قیاس ب) استقرا ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۵۹. استدلالی از کلی به جزئی، که اگر مقدمات آن صادق باشد، نتیجه بدست آمده، حتماً صادق است.

الف) استقرا ب) قیاس ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۰. جنبه های مختلف قیاس را نام ببرید و منظور از آنها را در قالب یک مثال بیان کنید.

۲۶۱. قالب های منطقی که شکل و چار چوب استدلال را تشکیل می دهند، گویند.

الف) شکل استقرا ب) صورت قیاس ج) مواد استقرا د) مواد قیاس

تمرینات صفحه ۵۹ و ۶۰

۲۶۲. دانشمندان با بررسی مدار حرکت تمام سیارات منظومه شمسی متوجه شده اند که همه این مدارها بیضی است.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۳. شخصی مقداری طلا دارد نمی داند چه قدر آن را به عنوان زکات به فقیر بپردازد. به مجتهد مراجعه می کند و آن مجتهد درصد لازم برای پرداخت را مشخص می کند. روز بعد، دوستش از او می پرسد که ماب به همان مقدار نقره دارم آیا می دانی زکات آن چقدر است؟ شخص اول همان درصدی را که دیروز مجتهد به او گفته بود، به دوستش می گوید.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۴. در مدرسه ای که درس می خوانید، متوجه می شوید که دو نفر خیلی با هم رفیق اند به طوری که همیشه با هم هستند و کمتر از هم دور می شوند. بعد از مدتی با یکی از آنها معاشرت می کنید و می بینید که فردی بسیار مؤدب و مهربان است. روز بعد، دوست شما از رفیق او سوال می کند و شما می گوید نمی دانم ولی چون این فرد انسان مؤدبی است، دوستش هم باید مؤدب و مهربان باشد.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۵. در محله ای که زندگی می کنید ، فردی همسایه شماست که باعث رنجش خاطر همه ی اهالی محل شده است و به دلایل مختلف ، کسی جرأت روبرو شدن با او را ندارد. روزی پسر آن فرد، در خیابان سوار بر اتومبیل و با سرعت زیاد جلوی شما می گذرد. با خود می گوید: او هم مثل پدرش مردم آزار است.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۶. هر کلاغی سیاه است زیرا تا به حال ندیده ایم و نشنیده ایم که کلاغی به رنگ دیگر باشد.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۷. یکی از موسسه های نظر سنجی در مورد پیشرفت علمی و صنعتی ایران در سطح گسترده ای از مردم نظر خواهی کرد و سپس اعلام نمود که همه ایرانیان ، خواهان پیشرفت سریع علمی و صنعتی ایران هستند.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۸. از یک باغ میوه، مقداری توت فرنگی چیده و در جعبه های مخصوص قرار داده بودند. وقتی ما به یکی از آنها سر زدیم مملو از توت فرنگی های رسیده و آبدار است ؛ جعبه های دوم و سوم را همین طور یافتیم؛ لذا به این نتیجه رسیدیم که تمام توت فرنگی های چیده شده از این باغ، رسیده و آبدار است.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۶۹. برخی معتقدند که چای به علت داشتن نیکوتین ، برای سلامتی مضر است؛ از این رو پیشنهاد می شود، همان طور که بر روی پاکت های سیگار نوشته می شود «مصرف دخانیات برای سلامتی مضر است» بر روی پاکت و جعبه های چای نیز این مطلب درج شود.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۷۰. اکثر قریب به اتفاق تصادف های رانندگی ناشی از تخلفات گوناگون از قوانین راهنمایی و رانندگی است؛ زیرا به ندرت دیده ایم که تصادفی ناشی از تخلفات مذکور نباشد.

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۷۱. استنتاج از کلی به جزئی چه نوع حجت منطقی است؟ (سراسری 74)

الف) استقرا ب) استقرا ناقص ج) تمثیل د) استقرا تام

۲۷۲. از حرارت دادن دادن میله های فلزی مختلف در آزمایشگاه نتیجه گرفته شده است که میله های فلزی در اثر حرارت طولشان زیاد می شود، نوع استدلال برای این نتیجه گیری کدام است؟ (سراسری ۷۵)

الف) استنتاجی ب) استقرائی ج) تمثیلی د) قیاسی

۲۷۳. در کدام یک از موارد زیر تمثیل کاربردی ندارد.

الف) مآوره ب) ادبیات ج) شعر د) ریاضیات

۲۷۴. اگر در شکل سوم قیاس هر دو مقدمه کلی باشند نتیجه ی آن کدام است.

الف) بزرگی ب) سالبه ج) کلی د) مویبه

۲۷۵. هرگاه در شکل سوم صغری و کبری به ترتیب مویبه کلیه و سالبه کلیه باشد نتیجه کدام است. (سراسری)

الف) سالبه بزرگی ب) سالبه کلیه ج) مویبه بزرگی د) مویبه کلیه